

שיעור חברה לנובמבר- מכורים למסכים?

מטרות השיעור:

1. לבחון את המקום שהסמרטפונים תופסים בחיינו- מול מה זה עומד?
2. לשאול איך הקשרים שלנו מתעצבים בהתאם לסמרטפונים

מהלך השיעור:

1. משחק חימום: פנטומימה (10 דקות)

מחלקים את הכיתה לשתי קבוצות והן מתחרות ביניהן על זיהוי נכון של מושגים וביטויים שקשורים בנושא. כל קבוצה שולחת בתורה נציג שמקבל דקה להעביר בפנטומימה מושגים שהוא מקבל מהמורה.

אפשר להחליף בציור על הלוח אם יש כיתה ביישנית.
מומלץ להוסיף גם כמה משחקי טלפון שהכיתה אוהבת במיוחד.

מושגים:

טלפון שבור	סנפצ'ט	יוטיוב
יש לך מטען? / חייב מטען	טוויטר	אנגריבירדס
אייפון 6	וויז	פייסבוק
אינסטגרם	ווטסאפ	טינדר

2. דברים ש... (20 דקות)

שני תלמידים יושבים עם הגב ללוח והפנים לכיתה, המורה כותבת מאחוריהם הגדרה, שאר התלמידים צריכים לזרוק לאוויר דברים שעונים על ההגדרה, בסולם קושי עולה (כדי שלא יגלו מהר מדי), המתחרה הראשון שעולה על ההגדרה נשאר, השני מתחלף וכותבים הגדרה חדשה על הלוח.

הגדרות:

- ✧ דברים שיש באימוג'ם של ווטסאפ
- ✧ דברים שאפשר לעשות היום יותר בקלות בזכות הסמרטפון
- ✧ דברים שהסמרטפון גורם לי להיות
- ✧ דברים שלא יפה לכתוב בווטסאפ
- ✧ דברים שבבית ספר מנסים לעשות כדי שנפסיק להיות עם הטלפונים
- ✧ אפליקציות שצריך להמציא ועוד אין
- ✧ דברים שעושים בזמן שרואים טלוויזיה

כדאי לשאול תוך כדי-

- ← במה באמת החיים שלנו השתנו? לטובה ולרעה?
- ← מה אתם לא אוהבים בתרבות של המסכים? (בעיקר אל מול המקום שב"ס וההורים מנסים להתנגד לזה לרוב)
- ← כמה זמן אנחנו יכולים להסתדר בלי הטלפון? מה הכי הרבה זמן שהייתם בלי?
- ← כל כמה זמן אתם בודקים הודעות? כל כמה זמן אתם מסתכלים על המסך?

אפשרות נוספת היא לשחק בקהוט: 'רק אני והפלאפון שלי- פרדס מרכז לחינוך ערכי'

ניתן למצוא אותו בשם הזה בסקרים הפומביים או בלינק המצורף:
<https://play.kahoot.it/#/?quizId=79bd9701-83d1-45bd-9433-3b177a5dc4d0>

3. סרטון- תרימו את העיניים (20 דקות)

סרטון של ספוקן וורד שמתאר את ההתמכרות לטלפונים ואיך היא מעוותת את החשיבה והתפיסה שלנו את המציאות.

https://www.youtube.com/watch?v=9zzfRt_HCj8

כדאי לתת הנחייה לתלמידים- לכתוב על פתק משהו אחד שהם מסכימים איתו ומשהו שהם לא מסכימים איתו בסרטון הזה.

- ← על מה הסרטון הזה מותח ביקורת? על מי?
- ← עם מה הסכמתם?
- ← עם מה לא הסכמתם?

זאת השיחה המשמעותית, לתת לתלמידים לדון ביניהם על ההסכמות ואי ההסכמות שלהם עם הסרטון.

- ← מה אתם חושבים שצריך להשתנות אם בכלל?
- ← מה אתם חושבים שביכולתכם לשנות?

הערה למורה: התרגום של הסרטון לא מעולה, אבל אפשר בקלות להבין את הדברים. חבל להתעכב על זה.

4. אופציה אחרת לסרטון- "די כבר עם הסמרטפון"

סרטון קליל וקצר יותר שמתאר בצורה משעשעת את החיבור האינטנסיבי לסמארטפון ולמה אי אפשר להסתדר בלעדיו.

<https://www.youtube.com/watch?v=pHZZMTSGRWw>

כל השאלות מההנחייה הקודמת מתאימות גם כאן.

כדאי לתת הנחייה לתלמידים- לכתוב על פתק משהו אחד שהם מסכימים איתו ומשהו שהם לא מסכימים איתו בסרטון הזה.

- ← על מה הסרטון הזה מותח ביקורת? על מי?
- ← עם מה הסכמתם?
- ← עם מה לא הסכמתם?

זאת השיחה המשמעותית, לתת לתלמידים לדון ביניהם על ההסכמות ואי ההסכמות שלהם עם הסרטון.

- ← מה אתם חושבים שצריך להשתנות אם בכלל?
- ← מה אתם חושבים שביכולתכם לשנות?

5. סיכום

מטרת השיעור הזה היא להציף את הדברים, לפתוח לשיחה בינינו מה אנחנו אוהבים או לא אוהבים בתרבות שלנו כמו שהיא היום. הכי חשוב לזכור שכל הדברים האלו הם בשליטה שלנו- האם נתקשר או נכתוב הודעה? האם במסיבת יום הולדת נצטלם בהתחלה ואז נכניס כולנו את

הטלפונים כדי להיות ביחד? מהם הרגעים שיותר חשוב לנו להיות לגמרי נוכחים בהם ולא להיכנס רגע לווטסאפ לבדוק מה שלחו לנו?

הערות למורה

כדאי שהשיעור לא יהיה באווירה מטיפה או נוזפת, אלא במה לתלמידים להציף את המחשבות והביקורת שגם להם יש.

ועוד הערה אחרונה, השיעור כרגע לא נוגע בתכנים של גבולות, בריונות, מיניות ועוד, למרות שאלו נושאים קשורים מאוד. כדאי בהמשך לשיעור הזה להקדיש לכל אחד מהם זמן לשיחה ועיצוב נורמות.

